

کندو

kandoo.cn.com

اخبار / مقالات / بانک سوال / فروشگاه

با عضویت در سایت ما

نیاز به عضویت در هیچ سایت کنکور دیگری را ندارید

برخی از خدمات ویژه سایت ما:

- ✓ ارسال آخرین اخبار کنکور از طریق ایمیل به صورت **کاملاً رایگان**
- ✓ ارسال آخرین اخبار کنکور از طریق پیامک (**سالانه ۲۰۰۰ تومان**)
- ✓ ارائه دهنده نمونه سوالات کنکور همه رشته ها به صورت رایگان

با ما با خیالی راحت به سراغ کنکور بروید

چنانچه نمونه سوالی را پیدا نمی کنید

در قسمت "تماس با ما" درخواست دهید تا در اولین فرصت در اختیار شما قرار گیرد

250

B

نام

نام خانوادگی

محل امضاء

250B

صبح جمعه

۹۱/۱۲/۱۸

دفترچه شماره ۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی
دوره‌های دکتری (نیمه متمرکز) داخل
در سال ۱۳۹۲

رشته‌ی
زبان و ادبیات فارسی (کد ۲۸۰۱)

نام و نام خانوادگی داوطلب:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی (متون نظم و نثر، کلیات ادبی، بلاغت، زبان عربی)	۱۰۰	۱	۱۰۰

اسفندماه سال ۱۳۹۱

این آزمون نمره منفی دارد.
استفاده از ماشین حساب مجاز نمی‌باشد.

حق چاپ و تکثیر سؤالات پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

- ۱- کدام گزینه معنی بیت زیر را در بردارد؟
«دسترنج ترهمان به که شود صرف به کام»
(۱) خوردن و مردن به از آرزو به گور بردن
(۲) سرانجام کامروایی ناکامی است از آن بهره‌یز
(۳) پیش از آن که مرگ فرا رسد کام دل برگیر
(۴) آن که از کارکرد خود سودی نبرد ناکام خواهد مرد.
- ۲- کدام گزینه از معنای بیت زیر دریافت نمی‌شود؟
«راه عشق از چه کمین‌گاه کمانداران است»
(۱) ره به سرمنزل مقصود توانی بردن
(۲) پیش‌رندان رقم سود و زیان این همه نیست
(۳) عاشقان را بس فراوان دشمن‌اند
(۴) طریق عشق طریقی عجب خطرناک است.
- ۳- کدام گزینه معنی بیت «چرا سرکشی زان که گرسرکشد»
(۱) از آن که برگشته تو خرده می‌گیرد چرا روی برتابی
(۲) به حرف وجودت قلم در کشد را در بردارد؟
(۳) از آن که هستی ترا بیهوده می‌انگارد چرا روی برتابی
(۴) از آن که هستیت در دست اوست چرا روی برمی‌تابی
- ۴- کدام گزینه از مفهوم بیت «جویی که از سعی بازو خورم»
(۱) به مردمان نیرداختن (۲) به اندک مایه خود ساختن
(۳) روی از کریمان برتافتن (۴) کهن جامه خویش پیراستن
(۱) به از میده برخوان اهل کرم» دریافت می‌شود؟
- ۵- خواسته مصراع «بزرگان چه گفتند خدماصفا» چیست؟
(۱) ژرف اندیشی (۲) نیک‌بینی
(۳) حقیقت‌نگری (۴) واقعیت‌جویی
- ۶- مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر متفاوت است؟
(۱) اگر زرتابی تو و عود ناب
(۲) اگر قیمتی گوهری غم مدار
(۳) اگر خرد زردندان گاز
(۴) اگر درنیاید کرم پیشه نمان
- ۷- کدام گزینه از مفهوم بیت «بسم حکایت دل هست با نسیم سحر»
(۱) دیده بر راه انتظار (۲) پیامی از کوی دوست
(۳) زلیخا نگرین و از کوره تاب
(۴) طالع ناسازگار
(۱) دین به هرپهایی به دست آوردن
- ۸- از مفهوم بیت زیر کدام گزینه دریافت می‌شود؟
«هرکس که گفت خاک در دوست کیمیاست»
(۱) تهدید (۲) تطمیع
(۳) ترغیب (۴) تکریم
(۱) ناتوانان نیز دشمن دارند.
- ۹- کدام گزینه از مفهوم بیت «مرضعیفان را توبی خصمی مدان»
(۲) ناتوانان را از خدایاری می‌رسد.
(۳) قرآن ما را به یاری ناتوانان فراخوانده است.
(۴) دشمنی یا ناتوانان دور از انصاف است.
- ۱۰- کدام گزینه از مفهوم بیت «گرولی زهری خورد نوشی شود»
(۱) پیر را نوش و نیش یکسان است.
(۲) شرط سلوک دیدن و در گذشتن است.
(۳) سالک را مستی عین هشیاری است.
(۴) میان مراد و مرید تفاوت بسیار است.
- ۱۱- در بیت «فغن که شبنم ماهمچو نقطه پرگار»
(۱) در بند ظواهر بودن (۲) تسلیم سرنوشت شدن
(۳) برون زدایره رنگ و بونمی‌باشد» شکایت شاعر از چیست؟
(۴) راه چاره را بر خود بستن (۴) فریب زیبایی گل خوردن
- ۱۲- مفهوم بیت «تیرکج را زکمان دور شدن رسوایی است»
(۱) آبروداری و پرهیز (۲) راستی و استقامت
(۳) بیداری و هشیاری (۴) قناعت و مناعت
(۱) وعده و وعید لازم و ملزومند.
- ۱۳- مفهوم بیت «امید خورش بهتر است از خورش»
(۲) امید وصل از وصل بهتر است.
(۳) خوراندن بهتر از خوردن است.
(۴) نان خشک خویش از نان خورش دیگران بهتر است.
- ۱۴- کدام گزینه از مفهوم بیت «نباشیم از این گونه دنیاپرست»
(۱) دین به دنیا فروختن
(۲) دنیا به هرپهایی به دست آوردن
(۳) دنیا به هرپهایی به دست آوردن
(۴) سفره دنیا به خون دل آراستن
- ۱۵- در بیت زیر به کدام گزینه اشاره نشده است؟
«راستی به با کف و کلک تو بیرون برده‌اند»
(۱) جوانمردی (۲) کاردانی
(۳) سخنوری (۴) نویسنده‌گی
- ۱۶- کدام گزینه از مفهوم بیت «به خون زرق مرا پیرهن بیالودند»
(۱) برانت ساحت شاعر
(۲) حق را به گونه‌ای دیگر جلوه‌دادن
(۳) نوظله‌ی بدخواهان
(۴) سرانجام شوم تهمت‌زنندگان
- ۱۷- «نمایم جو را گندم آرم به جای» یعنی
(۱) از تظاهر پرهیز دارم (۲) من آنم که خود دانم
(۳) بهتر از آنم که می‌نمایم (۴) نه چون دیگر مردمانم

- ۱۸- کدام گزینه از مفهوم بیت « زحف کرد اندر هلاک هر دعی فهم کرد از حق که یا ارض ابلعی » دریافت می‌شود؟
 (۱) به نابودی مدعیان کمر برستن
 (۲) جمادات را گوش شنواست
 (۳) زمین را توفان فراگرفتن
 (۴) سزای ناپاکاران مرگ است
- ۱۹- کدام گزینه از مفهوم بیت زیر دریافت نمی‌شود؟
 «آن خردمند هنر دوست که کردست خجل بحروکان را به گه بذل یمینش زیسار»
 (۱) دستی بغایت بخشنده داشتن
 (۲) سخاوتمندان را موجب شرمساری شدن
 (۳) به هر دو دست بخشندگی کردن
 (۴) استطاعت و توانگری فراوان داشتن
- ۲۰- کدام گزینه از مفهوم بیت زیر دریافت می‌شود؟
 «از ناصیه گاه ربا گرچه طبیعی است سعی توفروشود رنگ یرقان را»
 (۱) محال را ممکن ساختن
 (۲) کوششها را سامان بخشیدن
 (۳) نقیصه را برطرف کردن
 (۴) سرنوشت را به مبارزه طلبیدن
- ۲۱- مفهوم بیت «پژوهنده را یاهو زان شد کلید کز اندازه خویشتن در تو دید» چه چیز را باطل می‌شمارد؟
 (۱) جمع ضدین
 (۲) جست و جوی بیهوده
 (۳) از اندازه گذشتن
 (۴) قیاس مع الفارق
- ۲۲- کدام گزینه از مفهوم بیت زیر دریافت نمی‌شود؟
 «زیدگر نیکوی ناپید تو عذرش زآفرینش نه که معذور است مار از نیست چون نحل عسل شانش»
 (۱) هر کسی بر طینت خود می‌نند.
 (۲) مه فشانند نور و سگ عوعو کند.
 (۳) هر کسی را بهر کاری ساختند.
 (۴) کس را گریز نیست ز فرمان سرنوشت
- ۲۳- مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر متفاوت است؟
 (۱) بیت فرومایه این منزحف
 (۲) خشک عبارت چو سموم تموز
 (۳) دیده بیانا نه ولاف بصر
 (۴) خنده زخم چون به دو متحول بست
- ۲۴- از مفهوم بیت زیر کدام گزینه دریافت نمی‌شود؟
 «سگان از را عید است چون میر تو خوان سازد نوشیری روزه می‌دار و مبین در سبع الوانش»
 (۱) دیده بر جهان بستن
 (۲) خرسندی پیشه کردن
 (۳) دست از طمع شستن
 (۴) افلاک هفتگانه را هیچ شمردن
- ۲۵- مفهوم بیت «امروز گدخدای براعت تویی بشرط تو صدردار و این دگران وقف آستان» بیان حال کیست؟
 (۱) آن که صدر و ذیل را بکسان شمرد
 (۲) آن که بسیار برتر از دیگران است
 (۳) آن که دیگران را به مبارزه خواند
 (۴) آن که از تو خاستگان دوری جوید
- ۲۶- کدام گزینه از مفهوم بیت زیر دریافت نمی‌شود؟
 «ملک خراسان تورا ست در کف اغیار غصب موسی ملک تویی گرگ شبان غنم»
 (۱) قدرتی بالقوه
 (۲) حکومتی جابرانه
 (۳) دوستی دشمن نما
 (۴) سلطنتی از کف رفته
- ۲۷- مفهوم بیت زیر وصف چگونه انسانی است؟
 «پیش چشمش مرغ را کشتن که یارستی که او گریدیدی شمع در گردن زدن بگریستی»
 (۱) کریم النفس
 (۲) رقیق القب
 (۳) سهل القیاد
 (۴) مرضی الطرفین
- ۲۸- کدام گزینه از مفهوم عبارت زیر دریافت می‌شود؟
 «چنین کسان را باید وجه کفاف به تفاریق مجرا دارند تا در نفقه اسراف نکنند.»
 (۱) آنان که به علم معاش کم توجه‌اند.
 (۲) آنان که افزون از درآمد هزینه دارند.
 (۳) آنان که در بخشش یاد دستی کنند.
 (۴) آنان که مال خود را پراکنده و پریشان سازند.
- ۲۹- کدام گزینه به مفهوم عبارت « شرط مودت نباشد به اندیشه جان دل از مهر جانان برگرفتن » نزدیک است؟
 (۱) جان بازی تنها شرط دوستی نیست.
 (۲) دوستی را جاره جز جان باختن نیست.
 (۳) عاشق را جان خطری نیست.
 (۴) غم جانان کم از اندیشه جان نیست.
- ۳۰- تعریف «حدس» چیست؟
 (۱) دلیل گرفتن از هرلونی برحالی
 (۲) سرعت انتقال از معلوم به مجهول
 (۳) گمان از یقین بازساختن
 (۴) تأیید الهی به استصواب رای
- ۳۱- مفهوم عبارت «طبيب چون علت نشناسد در علاج مصیب نتواند بود» بر کدام گزینه تکیه دارد؟
 (۱) معالجه درست
 (۲) تشخیص صحیح
 (۳) طرز درمان
 (۴) تجربه طبابت

- ۳۲- کدام گزینه از مفهوم جمله زیر دریافت می‌شود؟
 «و باید که دبیر البته نگذارد که هیچ غباری در فضاء مکاتبت از هواء مراسلت بر دامن حرمت مخدوم نشیند.»
 (۱) غرض نویسنده باید جلب رضای سرور خویش باشد نه پیشبرد مقصود خود
 (۲) دنیای نویسندگی باید از هرگونه بی‌حرمتی پاک باشد.
 (۳) وظیفه نویسنده حفظ حریم حرمت سرور خویش است.
 (۴) نویسنده باید فضای دوستی را از غبار کینه بزداید.
- ۳۳- در عبارت زیر به کدام گزینه اشاره نشده است؟
 «این قاضی از اعیان علمای حضرت است شغلها و سفارتهای با نام کرده و در هر یکی از آن مناصحت و دیانت وی ظاهر گشته»
 (۱) شریعت‌ورزی (۲) مردم‌گرایی (۳) کرا‌آزمودگی (۴) خیرخواهی
- ۳۴- تأکید جمله زیر بر چیست؟
 «هیچ مردم پاکیزه اصل حق نعمت مصطنع و منعم خویش را فراموش نکند»
 (۱) فراموش‌گری (۲) نازپروردگی (۳) نعمت‌خوارگی (۴) نژادگی
- ۳۵- در عبارت زیر از کدام گزینه سخن نرفته است؟
 «روزگار گرامی ماه رمضان را بسیجیدند و نامه‌ها رفت در معنی تخلیق مساجد و عرض محاسن»
 (۱) در مسجد گشودن و در زندان بستن
 (۲) آمادگی جهت گرفتن روزه
 (۳) به خوشبو کردن مساجد فرمان دادن
 (۴) به زندانها سرکشی کردن
- ۳۶- مفهوم عبارت زیر گویای چیست؟
 «این بار دیگر این مواضع ارزانی داشتیم اگر خیانتی ظاهر گردد استیصال خاندانش باشد.»
 (۱) لطف و تهدید (۲) تحسین و تکیف (۳) وعده و وعید (۴) تکریم و توبیخ
- ۳۷- مفهوم عبارت زیر شامل کدام گزینه نمی‌شود؟
 «مرا چه افتاده است که زرکسی دیگر برد و شمار آن به قیامت مرا باید داد.»
 (۱) عاقبت اندیش (۲) برهیزکار (۳) محافظه کار (۴) خدا ترس
- ۳۸- کدام گزینه از مفهوم عبارت «خاموشی بهتر با پادشاهان هر که را قضا به کار باشد» دریافت می‌شود؟
 (۱) سکوت بهتر که در پشت سر سخن گفتن
 (۲) سکوت بهتر که گفتن و پشیمانی بردن
 (۳) سکوت بهتر که متافوق‌وار زیستن
 (۴) سکوت بهتر که گفتن و جان باختن
- ۳۹- کدام گزینه از مفهوم عبارت «گمان که در خرد و حصافت تومی‌داشتیم به یقین کشید» دریافت می‌شود؟
 (۱) یقین داریم که تو در راه خرد و اندیشه گام‌خواهی نهاد.
 (۲) خردمندی و درست‌رایی تو ما را به یقین رهنمون گشت.
 (۳) در خردمندی و درست‌رایی توجای تردید نم‌اند.
 (۴) گمان باطل بود که ترا خردمند و درست‌رای می‌پنداشتیم.
- ۴۰- مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟
 (۱) عقبه عابق در پیش آمدن
 (۲) روی مراد در برده تعذر ماندن
 (۳) عقده تأخیر بر کار افتادن
 (۴) از هفوات در گذشتن
- ۴۱- قوت علت زندگانی است و هرگز معلول از علت جدا نگردد. پس
 (۱) غم قوت نباید داشت.
 (۲) تنها به روزی نباید اندیشید.
 (۳) زندگانی تنها به قوت نیست.
 (۴) از علت العلل نباید غافل بود.
- ۴۲- در عبارت «ساکنان به حصانت قلعه مستظهر بودند به مکاوحت پیش آمدند» سخن از چه کسانی است؟
 (۱) امیدوار و آشتی‌طلب (۲) پشت گرم و جنگ‌جو (۳) استوار و پرخاشجو (۴) دل‌گرم و مدافع
- ۴۳- در جمله‌ی «شاه انجم را عزیمت مبادرت با خانه شرف تصمیم می‌یافت» سخن از چیست؟
 (۱) هیوط سناگران به هنگام صبح
 (۲) ارزشمندی خورشید
 (۳) بودن خورشید در نصف‌النهار
 (۴) در راه بودن بهار
- ۴۴- مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟
 (۱) گردگام سرعت سیر مرا اوهام ناشکافته
 (۲) ازالت غایبه هایل به اندیشیده
 (۳) برمخاوف و مهالک راه‌ها گذشته
 (۴) مراحل و منازل در نوشته
- ۴۵- مفهوم جمله‌ی «درحمای قصباء او خرقه قصب از خرق ماهتاب ایمن بود» از کدام گزینه حکایت می‌کند؟
 (۱) نام‌آوری و نیک‌اندیشی (۲) عدالت و امنیت (۳) توانایی و دانایی (۴) سلامت و نعمت
- ۴۶- مفهوم جمله‌ی «از وضع حلال حلال با رفع خلل جلال نمی‌رسید» از چه کس حکایت می‌کند؟
 (۱) بی‌پرو به مراتب افراد (۲) غافل از امور مهم (۳) بی‌خبر از حلال و حرام (۴) اندکی به خود مشغول

- ۴۷- جمله‌ی «دو دوست در حجاب نیمیت و خبث شیمت صاحب غرض صورت حال یکدیگر مشوّش بینند.» کدام مسرود را عامل تفرقه نمی‌داند؟
 (۱) پریشان خاطری (۲) بداندیشی (۳) زشت‌خویی (۴) سخن‌چینی
- ۴۸- جمله‌ی «گاه چون قصاران لباس آب بافت جناحین به قرصه صابون حباب می‌زدند.» وصف کدام گزینه است؟
 (۱) سپیدجامگان (۲) حواریون (۳) مرغابیان (۴) گازران
- ۴۹- «استرضاء جوانب از مؤالف و مجانب و مخالف و مماذق به اتمام رسانیدن» یعنی
 (۱) رضای دیگران بر رضای خود برگزیدن (۲) در پی کسب خوشنودی همگان بودن
 (۳) همگان را به دیده رضا نگریستن (۴) جانب همه کس را رعایت کردن
- ۵۰- مفهوم عبارت «فقیر آنست که هیچ چیزش نباشد و اندر هیچ چیز خلل نه.» خواهان چیست؟
 (۱) سلامت دنیا و دین در عین فقر (۲) آسیب‌ناپذیر از هیچ چیز
 (۳) مستقیم احوال در فقر و غنا (۴) آسوده از داشتن و نداشتن
- ۵۱- «هر معنی که از غیب بی‌تکلف و قصد به دل سالک درآید» چه نام دارد؟
 (۱) واجد (۲) مکاشفه (۳) وارد (۴) محاسبه
- ۵۲- کدام گزینه مفهوم عبارت «زهی عار که زهی در مقام مراعات از کمان باز نگرفتند.» را در بردارد؟
 (۱) ننگ بزرگ آن بود که تیراندازان از کمان بیرون نیامدند. (۲) خجالت‌آور این که ننگ شکست را بر جنگ ترجیح دادند.
 (۳) وای از این ننگ که حتی آماده تیراندازی نشدند. (۴) چه ننگی از این بیشتر که حتی کمانها را زه نکردند.
- ۵۳- کدام گزینه از مفهوم عبارت زیر دریافت نمی‌شود؟
 «چندین جای عفاریت صعلایک و علوج اعداء اطراف الخاتم بالاصبع گرد در گرفتند.»
- ۵۴- (۱) بر راه زنان ره بستن (۲) فقدان امنیت (۳) به محاصره درآمدن (۴) چیرگی کفار
 در بیت «سر سوردان زیر گرز گران چو بستدان شد و پتک آهنگران» کدام یک از اغراض تشبیه هست؟
- ۵۵- (۱) تثبیت وضع مشبّه به (۲) بیان حال مشبّه به (۳) مدح و آرایش مشبّه به (۴) بیان حال مشبه
 در بیت: خضری چو کلک سعدی همه روز در «سیاحت» نه عجب که آب حیوان به در آرد از «سیاهی» چه نوع جناسی آمده است؟
- ۵۶- (۱) مضارع (۲) شبه استعراق (۳) اشتقاق معنوی (۴) مطرف
 در بیت «نوح نه بس علم داشت گر پدر من بدی قنطره بستی رُجوب بر سر طوفان او» کدام آرایه بدیعی آمده است؟
- ۵۷- (۱) ذم شبهه به مدح (۲) غلو (۳) مذهب کلامی (۴) تمثیل
 ترکیب «مهر بر لب زده» در مصراع: «مهر بر لب زده خون می‌خورم و خاموشم» چیست؟
- ۵۸- (۱) مجاز (۲) استعاره (۳) کنایه (۴) ایهام
 در بیت «از کیمیای مهر تو زر گشت روی من آری به یمن لطف شما خاک زر شود» چه نوع تشبیهی وجود دارد؟
- ۵۹- (۱) مشروط (۲) مضمّر (۳) وهمی (۴) مؤکد
 «آب حیات» در بیت «آب حیات نوشد و پس خاک مردگان بر روی هفت دخمه خضرا برفاکنند» چیست؟
- ۶۰- (۱) طباق (۲) تشبیه (۳) معنّا (۴) استعاره
 کدام گزینه در مورد «خاطر عاطر» درست است؟
- ۶۱- (۱) جناس و استعاره مکنیه (۲) سجع و حس آمیزی (۳) جناس و حس آمیزی (۴) ساختار شکنی و سجع
 در کدام بیت تصدیق به کار نرفته است؟
- ۶۲- (۱) اگر از پرده برون شد دل من عیب مکن (۲) بشووی اوراق اگر همدرس مانی
 (۳) خوش آمد گل وزان خوشتر نباشد (۴) به عمری یک نفس با ما چو بنشینند برخیزند
 کدام بیت ایهام ندارد؟
- ۶۳- (۱) چو ذره گرچه حقیرم ببین به دولت عشق (۲) دورم به صورت از در دولت سرای دوست
 (۳) عشق بازی و جوانی و شراب لعل قام (۴) من به سر منزل عنقا نه به خود بردم راه
 در بیت زیر، فعل امر بیانگر کدام غرض است؟
 با بلبلان سوخته بال ضمیر من پیغام آن دو طوطی شگرفشان بگوی
- (۱) اباحت (۲) التماس (۳) تخییر (۴) تمنی

- ۶۴- در بیت زیر، مسندالیه مقید کدام است؟
«بس نکته، غیر حسن نباید که تا کسی مقبول طبع مردم صاحب نظر شود»
(۱) بس (۲) نکته (۳) کسی (۴) مقبول
- ۶۵- در کدام گزینه عطف مفرد وجود دارد؟
(۱) من مالک بودم و فردوس بر من جایم بود
(۲) می خورد خون دلم مردمک چشم و سزاست
(۳) سایه طویی و دلجوئی حور و لب حوض
(۴) عید است و آخر گل و یاران در انتظار
- ۶۶- در کدام گزینه فصل به دلیل «پاسخ به سؤال مقدر» است؟
(۱) دل به امید وصل تو همدم جان نمی شود
(۲) تا نگریدی آشنا زین برده رمزی نشنوی
(۳) گوهر پاک تو از مدحت ما مستغنی است
(۴) کشته غمزه تو شد حافظ ناشنیده پند
- ۶۷- نام بحر بیت «گر چه دنیا بد و جز قفس نیست» چیست؟
(۱) متقارب مثنی مقصور (۲) متقارب مسدس محذوف (۳) متدارک مسدس محذوف (۴) متدارک مثنی مقطوع
- ۶۸- ترفیل چیست؟
(۱) افزودن سببی بر مستغنی
(۲) اجتماع خبن و کف در فاعلان
(۳) تبدیل یک هجای بلند به یک هجای کوتاه
(۴) برداشتن حرف چهارم مستغنی
- ۶۹- کدام مصراع در وزن منسرح است؟
(۱) مزده ای دل که دگر باد صبا باز آمد.
(۲) چشم دریده ادب نگاه ندارد.
(۳) بهای باده چون لعل چیست؟ جوهر عقل
(۴) دانی که چنگ و عود چه تقریر می کنند؟
- ۷۰- از نظر فن قافیه تفاوت حرکت حرف پیش از زوی در کدام گزینه بی اشکال است؟
(۱) شک - ریشک (۲) ظالم - آدم (۳) ساحری - دلبری (۴) ساغر - تظاهر
- ۷۱- نقش دستوری قسمت مشخص شده چیست؟
پنبه او را به چه دادی بدل
(۱) بدل (۲) تمیز (۳) مسندالیه (۴) مفعول
- ۷۲- در کدام بیت فعل پایانی لازم است؟
(۱) آن کن رکارها که چو دیگر کس
(۲) بر خوی نیک و عدل و کم آزاری
(۳) زنهار تا به سیرت طراران
(۴) دانست بایدت چو بیفزودی
- ۷۳- کدام شاعر «خلقه واسطه میان سبک خراسانی و عراقی نیست»؟
(۱) اثیر اخسیکتی (۲) سنایی غزنوی (۳) مسعود سعد سلمان (۴) مختاری غزنوی
- ۷۴- کدام کتاب نخستین بار درباره فرقه های تصوف سخن گفته است؟
(۱) احیاء العلوم (۲) الرسالة القشیریه (۳) کشف المحجوب (۴) عوارف المعارف
- ۷۵- موضوع کدام کتاب با بقیه متفاوت است؟
(۱) لوامع (۲) موافق (۳) عبهر العاشقین (۴) سوانح العشاق
- ۷۶- نخستین کتاب فارسی که در باب شعر از دیدگاه اهل منطق سخن گفته کدام است؟
(۱) چهار مقاله (۲) ترجمان البلاغه (۳) معیار الاشعار (۴) حدائق السحر
- ۷۷- «قبض» حالت کدام عارف بوده است؟
(۱) ابوالحسن خرقانی (۲) بایزید بسطامی (۳) شیخ روزبهان (۴) جنید بغدادی
- ۷۸- کدام کتاب از تألیفات شیعه نیست؟
(۱) بیان الادیان (۲) تبصرة العوام (۳) مواهب علیه (۴) کتاب النقض
- ۷۹- کدام یک به فهرست نویسی و شناخت نسخه های خطی معروف نیست؟
(۱) احمد منروی (۲) علی اصغر حکمت (۳) محمدنقی دانش پژوه (۴) مهدی بیانی
- ۸۰- کدام پژوهشگر اسرار التوحید را تصحیح نکرده است؟
(۱) احمد بهمنیار (۲) ژوکوفسکی (۳) ماریژان موله (۴) ذبیح الله صفا

■ ■ عَيْنَ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ أَوْ الْمَعَادِلِ (٨١ - ٨٩)

۸۱- ﴿وَمَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾:

- (۱) آنچه بدانان امر شده است فقط این است که هنگام عبادت در دین خدا مخلص باشند و شائبه راه ندهند!
- (۲) آنچه فرمان داده شده بودند این بود که فقط الله را در حالی عبادت کنند که دین را برای او خالص کرده باشند!
- (۳) چیزی که فرمان داده شده اند جز این نیست که عبادت خداوند را در حالی انجام دهند که دین را خالصانه برای او بخواهند!
- (۴) به چیزی امر نشده اند مگر اینکه الله را در حالی عبادت کنند که دین را برای او خالص و بی شائبه کرده باشند!

۸۲- «رَبَّةُ أَكْلَةٍ مَنَعَتْ صَاحِبَهَا بِلَذَّةِ سَاعَةِ الْأَكْلِ الذَّهْرَ كُلَّهَا، وَ لَوْ كَانَ زَعِيمُ الْأَكْلِينَ»:

- (۱) بسیاری از غذاها خورندگان خود را پس از یک ساعت لذت بردن، از همه غذاهای روزگار محروم می کنند، حتی اگر آنها قهرمان پرخوری باشند!
- (۲) بسا یک وعده غذا، خورنده خود را بخاطر یک ساعت لذت بردن، از تمام غذاهای روزگار محروم می کند، حتی اگر قهرمان پرخوری باشد!
- (۳) چه بسا وعده ای از غذا، صاحب خود را با یک ساعت لذت بردن از تمام خوراکیهای روزگار منع می کند، حتی برای قهرمان پرخوری!
- (۴) بسیاری از وعده های غذا پس از یک ساعت لذت بردن، مانع استفاده از جمیع غذاهای روزگار می شوند، حتی برای قهرمانان پرخوری!

۸۳- «لِعَصْرِكَ إِنَّ الْمَوْتَ مَا أَخْطَأَ الْفَتَى لَكَالَطُولِ الْمُرْخَى وَ ثِيَابِهِ بِالْيَدِ»:

- (۱) موت هیچگاه از جوان دست نمی کشد، هر چند مدتی طولانی او را آزاد بگذارد، چون زمام در دست اوست!
- (۲) موت آنگاه در مورد انسان به خطا می رود که زندگی چون ریشمانی دراز بگردد و دو سر آن از دست خارج شود!
- (۳) مرگ تا وقتی فرد خطا نکرده است به سراغ او نمی آید هر چند مدتی طولانی سپری گردد، چه دو سر زندگی در دستان اوست!
- (۴) مرگ تا وقتی به سراغ انسان نیامده چون افسار است که مقداری از آن را آزاد بگذارند ولی سر آن در دست زمامدار باشد!

۸۴- «وَلَا تَجْعَلِ الشُّوْرَى عَلَيْكَ غَضَاضَةً فَإِنَّ الْخَوَافِي قُوَّةَ لِلْقَوَادِمِ»:

- (۱) مشورت را مایه ذلت و خواری خود قرار مده، زیرا پرهیز ریز در بالها کمکی برای پرهیز درشت است!
- (۲) مشورت خود را در راه افراد فرومایه قرار مده، که گاهی منشأ ترس آنها قدرت انسان است!
- (۳) مشورت با دیگران خواری نمی آورد، ولی قدرت زیاد انسان را بی مقدار می کند!
- (۴) مشورت را مایه شادابی خود قرار مده، زیرا گاهی ترس موجب قدرت انسان می شود!

۸۵- «لَمْ يَنْفَقِ الذَّهَبُ الْمَرْبِي بِكَثْرَتِهِ عَلَى الْحَصَى، وَ بِهِ فَقْرٌ إِلَى الذَّهَبِ»:

- (۱) اینه لا یرید (تفاق) الأموال الكثيرة الزائدة على الحصی، في حالة الاحتياج إليها!
- (۲) اینه كان محتاجاً إلى الذهب، لذلك لم يَنْفَقِ بذلك الذهب مع كثرته على الحصی!
- (۳) لو كان محتاجاً إلى المال و الذهب، لم يَنْفَقِ تلك الأموال الطائلة التي تزيد لكثرتها على عدد الرمال!
- (۴) لم يَنْفَقِ تلك الأموال الكثيرة الزائدة على عدد الرمال لأنه هو نفسه كان في حاجة شديدة إليها!

۸۶- « وَ كَلَّ لَهُ فِي أَوَّلِ الشَّوْطِ مَرَحَةً وَلَكِنْ يَبِينُ السِّيقُ فِي آخِرِ الْمَدَى! » أَقْرَبُ مِثْلَ اللَّبِيتِ هُوَ

- (۱) جنگ اول به ز صلح آخر!
(۲) جوجه را آخر بانیز می شمارند!
(۳) سالی که نکوست از بهارش پیداست!
(۴) سنگ بزرگ علامت نژدن است!

۸۷- « بَنِي تَمِيمٍ، أَلَا فَانْهَوْا سَفِيهَكُمْ إِنَّ السَّفِيهَ إِذَا لَمْ يَنْهَ مَأْمُورًا! » أَقْرَبُ مِثْلَ اللَّبِيتِ هُوَ

- (۱) الزائد لا یکنذب أهله!
(۲) السکوت آخر الرضا!
(۳) رب! سامع بخبري لم يسمع بعذري!
(۴) سکت ألفاً و نطق خلفاً!

۸۸- « تَوَاكُرَ بَكُوشِي وَ تَلَّاشَ كُنِّي مَوْقِقٌ مِی شَوِی وَ پِیروز مِی گردی! ». عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) أَنْتَ، إِنْ تَجْتَهِدِي وَ تَحَاوِلِي تَنْجَحِي وَ تَفُوزِي!
(۲) أَنْتَ، إِنْ تَجْتَهِدِي وَ تَحَاوِلِي تَنْجَحِي وَ تَفُوزِي!
(۳) أَنْتَ، إِنْ تَجْتَهِدِي وَ تَحَاوِلِي تَنْجَحِي وَ تَفُوزِي!
(۴) أَنْتَ، إِنْ تَجْتَهِدِي وَ تَحَاوِلِي تَنْجَحِي وَ تَفُوزِي!

۸۹- « مَجَاهِدِي رَا دِيدِمَ كَهْ بَرَادَرَشْ بَهْ قَتْلَ رَسِيدِهِ بُوْد، وَ سَرُوی مَجْرُوح! ». عَيْنُ الصَّحِيح:

- (۱) شَاهِدَتِ مَجَاهِدًا مَقْتُولًا أَخُوهُ وَ جَرِيحًا رَأْسُهُ!
(۲) رَأَيْتِ مَجَاهِدَةً قَتِيلًا أَخُوَهَا وَ مَجْرُوحًا رَأْسَهَا!
(۳) رَأَيْتِ مَجَاهِدَةً مَقْتُولًا أَخُوَهَا وَ جَرِيحًا رَأْسَهَا!
(۴) شَاهِدَتِ مَجَاهِدًا قَتِيلًا أَخُوَهُ وَ مَجْرُوحًا رَأْسَهُ!

■ ■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّشْكِيلِ (۹۰ وَ ۹۱)

۹۰- « أَحِبُّ الْفَتَى يَنْفِي الْفَوَاحِشَ سَمِعَهُ كَانَ بِهِ عَنْ كُلِّ فَاحِشَةٍ وَقَرَأَ: »

- (۱) سَمِعَ — كَانَ — فَاحِشَةً — وَقَرَأَ
(۲) أَحَبُّ — الْفَتَى — الْفَوَاحِشَ — سَمِعَ
(۳) الْفَتَى — يَنْفِي — الْفَوَاحِشَ — كُلُّ
(۴) يَنْفِي — سَمِعَ — كُلُّ — فَاحِشَةٍ

۹۱- عَيْنُ الصَّحِيح:

- (۱) الْإِسْتِعَارَةُ صِفَةٌ لِلْفِعْلِ عَلَى الْمَشْهُورِ،
(۲) وَالْحَقُّ إِنَّ الْمَعْنَى يَغَارُ أَوَّلًا ثُمَّ يَكُونُ اللَّفْظُ دَلِيلًا عَلَى الْإِسْتِعَارَةِ،
(۳) لَمْ يَكُنْ ذَلِكَ إِسْتِعَارَةً مِثْلَ الْإِعْلَامِ الْمَنْقُولَةِ!
(۴) وَ ذَلِكَ لِأَنَّهُ إِذَا لَمْ يَكُنْ نَقْلُ الْأَسْمَاءِ تَابِعًا لِنَقْلِ الْمَعْنَى تَقْدِيرًا،

■ ■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْنِيلِ الصَّرْفِيِّ (۹۲ — ۹۵)

۹۲- ﴿ وَ إِلَى مَدِينِ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا، فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ أَرْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَ لَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مَفْسِدِينَ ﴾:

- (۱) شُعَيْبًا: مفرد مذكر — جامد (مصغر) — معرب — مقصور — ممنوع من الصرف / بدل كل من كل،
و منصوب بالتبعية للمبدل منه «أخا»

- (۲) قَوْمٌ: جامد (غير مصدر) — معرف بالإضافة — معرب — صحيح الآخر — منصرف / منادى مضاف
و منصوب بفتحة مقترنة

- (۳) تَعْتَوْا: مضارع — للمخاطبين — متعد — مبني للمجهول / فعل مجزوم بحذف نون الإعراب، و فاعله ضمير
الواو البارز

- (۴) أَرْجُوا: فعل أمر — معتل و أجوف (إعلاله بالحذف) — لازم — مبني على حذف نون الإعراب / فعل
و فاعله ضمير الواو

٩٣- «أما إنه ليس بين الحق والباطل إلا أربع أصابع!»:

- (١) هـ (إنه): اسم غير منصرف — ضمير متصل للنصب أو للجر — للغائب — معرفة — مبني على الضم / ضمير شأن و مرفوع محلاً على أنه مبتدأ
 - (٢) ليس: فعل ناقص في التصرف — للغائب — معتل و أجوف — مبني على الفتح / فعل من الأفعال الناقصة وهي من النواسخ، اسمه ضمير «هو» المستتر
 - (٣) أصابع: جمع تكسير (مفردة: إصبع، مؤنث) — جامد (غير مصدر) — نكرة — معرب — ممنوع من الصرف / تمييز مفرد للعدد و مجرور بالفتحة و مميّزه المنقوطة «أربع»
 - (٤) أربع: اسم — من الأعداد المفردة الأصلية — للمعدود المذكر — معرب — ممنوع من الصرف / مستثنى مرفوع و مرفوع بالتبعية للمستثنى منه المحذوف على أنه بدل منه
- ٩٤- «شكونا إلى أحبائنا طول ليلنا فقالوا لنا: ما أقصر الليل عندنا!»:

- (١) اللّيل: اسم — مفرد مذكر — جامد — معرف بال — معرب — صحيح الآخر — منصرف / متعجب منه و مرفوع على الفاعلية
- (٢) طول: مفرد مذكر — مشتق و صفة مشبهة — نكرة مخصصة — معرب — منصرف / مفعول به ومنصوب لفعل «شكونا»
- (٣) عند: اسم غير منصرف — من الأسماء الملازمة للإضافة — معرف بالإضافة — مبني / ظرف غير منصرف أو مفعول فيه للمكان و منصوب و متعلّقه فعل «قالوا»
- (٤) أقصر: فعل جامد على وزن الماضي لإنشاء التعجب — صحيح و سالم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر فيه وجوباً و الجملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً

٩٥- «قلن يشرب السم الزعاف أخو حجي مدلاً بترياق لديه مجرب!»:

- (١) أخو: من الأسماء الخمسة — مفرد مذكر — معرف بالإضافة — معرب — منقوص — منصرف / فاعل و مرفوع بالواو
- (٢) مجرب: مفرد مذكر — مشتق و اسم مفعول (مصدره: تجربة) — نكرة — معرب / نعت مفرد و مفعول عن منعوته «ترياق»
- (٣) مدلاً: مفرد مذكر — مشتق و اسم فاعل (مصدره: دلالة) — معرب — صحيح الآخر / حال مفردة و منصوب، و صاحب الحال «حجي»
- (٤) حجي: اسم — مفرد مؤنث — مشتق (صفة مشبهة) — نكرة — معرب — مقصور — منصرف / مضاف إليه و مجرور بكسرة مقدرة

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٩٦-١٠٠)

-٩٦ عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) تَعَالَوْا عِنْدِي يَا طَلِبَةُ أَقْصَى عَلَيْكُمْ حِكَايَةُ جَدِيدَةٍ!
- (٢) تَعَالَيْنِ عِنْدِي يَا طَالِبَاتُ أَقْصَى عَلَيْكُنَّ قِصَّةٌ حَدِيثَةٌ!
- (٣) تَعَالَي عِنْدِي يَا طَائِبَةُ أَقْصَى عَلَيْكَ حِكَايَةُ جَدِيدَةٍ!
- (٤) تَعَالِيَا عِنْدِي يَا طَالِبَتَانِ أَقْصَى عَلَيْكُمَا قِصَّةٌ حَدِيثَةٌ!

-٩٧ عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) إِنَّهُ أَكْبَرُ مِنْ أَخَوَاتِهِ وَ هِيَ أَصْغَرُ أُخْتٍ وَ هُوَ أَصْغَرُ الطَّالِبَةِ فِي الصَّفِّ!
- (٢) إِنَّهُمْ أَكْبَرُ الْأَخَوَاتِ وَ هُوَ أَصْغَرُ إِخْوَتِهِ وَ هُمْ أَصْغَرُ طَلِبَةٍ فِي الصَّفِّ هَذَا!
- (٣) إِنَّهُمْ أَكْبَرُ الْإِخْوَةِ وَ هِيَ صَغْرَى أَخَوَاتِهَا وَ هُنَّ صَغَرِيَّاتُ طَالِبَاتٍ فِي الصَّفِّ هَذَا!
- (٤) إِنَّهَا كَبْرَى الْأَخَوَاتِ وَ هُوَ أَصْغَرُ الْإِخْوَةِ وَ هِيَ صَغْرَى الطَّالِبَاتِ فِي الصَّفِّ!

-٩٨ عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) شَاهَدَتِ كُلَّتِي الْأُسْتَاذَتَيْنِ فِي الْجَامِعَةِ!
- (٢) سَلَّمَتْ عَلَى كُلَا الْأُسْتَاذَيْنِ فِي الْكَلِّيَّةِ!
- (٣) لَنَا زَمِيلَانِ كِلَاهُمَا نَشِيطٌ فِي الدَّرُوسِ!
- (٤) لِي زَمِيلَتَانِ كِلْتَاهُمَا نَشِيطَتَانِ فِي الدَّرُوسِ!

-٩٩ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْبِنَاءِ لِلْمَعْلُومِ:

- (١) خُلِقَتِ الْمَخْلُوقَاتُ ضَعِيفَةً ← خَلَقَ اللَّهُ الْمَخْلُوقَاتَ ضَعِيفَةً!
- (٢) تُسَهِّرُ لِيَالِي الْإِمْتِحَانِ كُلَّهَا ← نَسَهَّرُ لِيَالِي الْإِمْتِحَانِ كُلَّهَا !
- (٣) إِذَا حَيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ ... ← إِذَا حَيَّاكُمْ أَحَدٌ بِتَحِيَّةٍ ...!
- (٤) صَبِمْ شَهْرَ رَمَضَانَ كُلَّهُ ← نَصُومُ شَهْرَ رَمَضَانَ كُلَّهُ!

-١٠٠ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي إِثْنَاءِ الذَّمِّ لـ «عَاقِبَةُ الْمُنَافِقِينَ»:

- (١) لَاحِظُوا عَاقِبَةَ الْمُنَافِقِينَ!
- (٢) عَاقِبَةُ الْمُنَافِقِينَ بِنَسِ الْعَاقِبَةِ!
- (٣) بِنَسِ عَاقِبَةَ عَاقِبَةِ الْمُنَافِقِينَ!
- (٤) عَاقِبَةُ الْمُنَافِقِينَ لَاحِظُوا!